

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 423/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva v konaní pred súdmi Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 16/2009 z 20. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. februára 2011 faxom doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M. (ďalej len „sťažovateľ“) doplnená predložením originálu 4. februára 2011. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva v konaní pred súdmi Slovenskej republiky zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžf 16/2009 z 20. októbra 2010 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že «žiadal Daňový úrad K. žiadosťou zo dňa 6. 3. 2007 o vydanie rozhodnutí o priznaní práva (vrátení preplatku dane) v daňovom konaní začatom dňa 20. 3. 2001 – za zdaňovacie obdobie január až júl 1999.

Daňový úrad K. oznámením č. 695/231/30212/2007-Bač zo dňa 10. 04. 2007 oznámil sťažovateľovi, že mu bolo doručené jeho podanie. Oznámil mu, že:

„Na základe zrušeného dodatočného platobného výmeru odvolacím orgánom DR SR pracovisko K. správca dane (Daňový úrad K.) vrátil za jednotlivé zdaňovacie obdobia január až jún 1999 vzniknutý preplatok alebo uplatnený nadmerný odpočet v plnej výške. V zmysle § 63 ods. 1, 4 zák. č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov daňový preplatok je suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň. Ak nemožno preplatok použiť podľa odsekov 2 a 3, správca dane na žiadosť daňového subjektu tento preplatok vráti. Ak sa žiadosti o vrátenie preplatku vyhovie v plnom rozsahu, správca dane rozhodnutie nevydáva. ...

Vrátenie nadmerného odpočtu bez rozhodnutia je v súlade s § 55d ods. 5 Zákona č. 289/95 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Na nadmerný odpočet uplatnený za zdaňovacie obdobie do 31. 12. 2002 sa vzťahuje § 23 zákona účinného k 31. 12. 2002. V zmysle uvedeného v § 23 správca dane nemal povinnosť pri vrátení NO za zdaňovacie obdobie roku 1998 vydať rozhodnutie.

Na základe Vašej sťažnosti zo dňa 06. 05. 2005, 09. 05. 2005 a 01. 06. 2005 uvedený postup správcu dane prešetrovalo DR SR odd. petícií a sťažnosti, ktoré predmetnú námietku v sťažnosti uzatvorilo ako neopodstatnenú. Tak isto v tej veci ste podali sťažnosť zo dňa 15. 08. 2005 na nezákonný postup a činnosť DÚ K. pri vrátení preplatkov dane za mesiac december 1997, rok 1998 a mesiac január až júl 1999. Postup správcu dane prešetrovalo DR SR odd. vnútornej kontroly a o výsledku tiež daňový subjekt bol oboznámený.“

Dňa 10. 05. 2007 podal sťažovateľ u žalovaného (Daňové riaditeľstvo SR) žiadosť nazvanú „Nečinnosť správcu dane – žiadosť o vydanie rozhodnutia v rámci opatrení proti

nečinnosti podľa ust. § 30a ods. 5 Zákona č. 511/1992 Zb. (Oznámenie č. j. 695/231/30212/2007-Bač, zo dňa 10. 04. 2007)“.

DR SR listom zo dňa 07. 06. 2007 sp. zn. I/223/7747/45347/2007 odpovedalo sťažovateľovi, že podľa § 63 ods. 4 Zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak sa žiadosti o vrátenie preplatku vyhovie v plnom rozsahu, správca dane rozhodnutie nevydáva. Vzhľadom na to DR SR ako orgán najbližšie nadriadený správcovi dane nezistil dôvody na postup podľa § 30a ods. 5 Zákona č. 511/1992 Zb.

Dňa 29. 06. 2007 podal sťažovateľ na DR SR, pracovisko K. námietku proti nesprávnemu a nezákonnému postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní (pri vybavovaní podania v začatom daňovom konaní o nečinnosti správcu dane (č. j. I/223/7747/45347/2007, zo dňa 07. 06. 2007)“.

DR SR listom zo dňa 16. 07. 2007 č. I/223/7747/59073/2007 vyzval sťažovateľa na doplnenie podania.

Sťažovateľ podaním zo dňa 27. 07. 2007 doplnil svoje podanie.

Dňa 26. 09. 2007 bolo doručené sťažovateľovi rozhodnutie Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/223/7747-67257/2007/991545-r zo dňa 31. 08. 2007, ktorým DR SR námietke sťažovateľa zo dňa 03. 07. 2007, doplnenej dňa 30. 7. 2007, proti postupu zamestnanca správcu dane JUDr. O. V. nevyhovelo.

Proti uvedenému rozhodnutiu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/223/7747-67257/2007/991545-r zo dňa 31. 08. 2007 podal sťažovateľ na Krajský súd v Košiciach žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 6 S 140/2007-79 zo dňa 08. 10. 2009 žalobu sťažovateľa zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania. ...

Rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 16/2009 zo dňa 20. 10. 2010 Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach. Sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo právnej zástupkyňi sťažovateľa doručené dňa 03. 12. 2010.».

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti odcitoval znenie čl. 2 ods. 2, čl. 46 a čl. 127 ústavy, § 50 ods. 1 a 3, § 63 ods. 4 a 6, ako aj § 30 ods. 1 prvej vety (v znení platnom

do 31. decembra 2004) zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“) a § 157 ods. 1 a 2 a § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a uviedol:

«Sťažovateľ je toho názoru, že rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 16/2009 zo dňa 20. 10. 2010 bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ako je zrejmé zo skutočností uvedených v čl. I. tejto sťažnosti a v listinách, ktoré sú prílohou tejto sťažnosti, sťažovateľ sa domáhal preskúmania rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, ktorým toto nevyhovelo námietke sťažovateľa voči postupu zamestnanca správcu dane.

Podstatou námietky sťažovateľa proti zamestnancovi správcu dane bola skutočnosť, že tento nevybavil jeho podanie, ktorým sa sťažoval na nečinnosť správcu dane podľa ustanovenia § 30a ods. 5 Zákona č. 511/1992 Zb. sťažoval. Nečinnosť správcu dane spočívala v tom, že správca dane nevydal o vrátení preplatku dane rozhodnutie tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 63 ods. 4, ods. 6 Zákona č. 511/1992 Zb. Správca dane totiž vrátil sťažovateľovi peňažné prostriedky (preplatok na dani) iným spôsobom ako takým, že žiadosti o vrátenie vyhovel v celom rozsahu do jedného mesiaca od doručenia žiadosti o ich vrátenie.

Podstatou tvrdenia sťažovateľa bolo to, že pokiaľ správca dane nevrátil preplatok na dani v celom rozsahu a v lehote jedného mesiaca od doručenia žiadosti o jeho vrátenie, bol povinný vydať rozhodnutie. Napriek tomu, že správca dane vrátil peňažné prostriedky sťažovateľovi až dňa 19. 02. 2004, teda nepochybne po uplynutí jednomesačnej lehoty od doručenia žiadosti o jeho vrátenie, rozhodnutie napriek tomu nevydal. V tomto teda sťažovateľ videl nečinnosť správcu dane, ktorú žiadal odstrániť resp. napraviť postupom podľa ustanovenia § 30a Zákona č. 511/1992 Zb.

Krajský súd v Košiciach žalobu sťažovateľa, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým tento nevyhovelo námietke proti postupu svojho zamestnanca, ktorý nevykonal opatrenia smerujúce k odstráneniu nečinnosti správcu dane,

zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol okrem iného, že „Žalobca preto nemohol podať námietku proti postupu zamestnanca správcu dane, ktorý mu písomne oznámil, že o vrátení preplatku, resp. nadmerného odpočtu sa písomné rozhodnutie nevydáva, pretože žiadne daňové konanie sa neuskutočňovalo, a preto podanie námietky nebolo podľa § 50 ods. 1 zákona možné.“

Súd prvého stupňa výslovne uviedol (strana 5, posledný odsek rozhodnutia): „Nie je možné nevydanie rozhodnutia správcu dane o vrátení odpočtu považovať za nečinnosť správcu dane. Neboli preto zistené dôvody na postup podľa § 30a ods. 5 zákona.“

Súd prvého stupňa sa tým stotožnil s rozhodnutím žalovaného, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol: „Keďže daňové konanie nezačalo, nie je možné podať námietku proti postupu zamestnanca správcu dane.“

Odvolací súd - Najvyšší súd Slovenskej republiky, voči ktorému táto sťažnosť smeruje, rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. Odvolací súd identifikoval podstatu námietok sťažovateľa spočívajúca v tom, že je ňou nesúhlas resp. nespokojnosť s tým, že preplatok na dani mu bol síce správcom dane vrátený, ale bez toho, aby o tom bolo vydané rozhodnutie.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k tomu, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, uviedol: „V posudzovanej veci žalobca smeroval svoju odvoláciu námietku k situácii, ktorá nastala po 19. februári 2004 (vrátenie preplatku) a ktorá nebola pokrytá napadnutým rozhodnutím z 31. augusta 2007. Pokiaľ žalobca nebol spokojný so situáciou, ktorá nastala po vrátení dane správcom mal zvoliť iný mechanizmus súdnej ochrany, ktorý mu správne súdnictvo za účelom splnenia záväzku vyplývajúceho z čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky prostredníctvom piatej časti Občianskeho súdneho poriadku poskytuje. Podanie predmetnej žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. proti rozhodnutiu správcu dane o podanej námietke v zmysle § 50 zák. č. 511/1992 Zb. však takúto situáciu nemôže žalobcovi pomôcť vyriešiť.“

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd dospel k podstatne inému právnemu záveru ako súd prvého stupňa, keďže v citovanej časti odôvodnenia tvrdí, že sťažovateľ sa mal domáhať iným konaním pred súdom nápravy stavu, keď rozhodnutie nebolo vydané. Súd prvého stupňa, ako bol citované, výslovne uviedol, že nevydanie rozhodnutia správcu dane nemožno považovať za nečinnosť

správca dane. Na druhej strane, odvolací súd v ďalšej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia výslovne uviedol, že podľa jeho názoru je opodstatnený záver súdu prvého stupňa, keďže daňové konanie neprebiehalo, pretože „nadmerný odpočet resp. preplatok dane“ boli sťažovateľovi vrátené a žiadne konanie už neprebiehalo.

V tejto súvislosti sťažovateľ považuje za potrebné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 SžoKS 65/2006 zo dňa 06. 12. 2007, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci týkajúcej sa toho istého preplatku uviedol: „Pokiaľ žalobca namietal, že nepovažuje za logický taký výklad, podľa ktorého je možné vrátiť preplatok, len ak bolo vydané rozhodnutie správca dane a nie aj vtedy, ak rozdiel vyplynul z dodatočného daňového priznania, odvolací súd považuje námietku za opodstatnenú potiaľ, pokiaľ správca dane nezdôvodní svoj postup pri vrátení peňažných prostriedkov.“

Z citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky teda jednoznačne vyplýva, že tento prisvedčil žalobcovi, pokiaľ ide o skutočnosť, že správca dane nemôže vrátiť preplatok (s výnimkou situácie, keď ho vracia v plnom rozsahu v jednomesačnej lehote po podaní žiadosti) bez toho, aby vydal individuálny správny akt. Ako jednoznačne vyplýva z ustanovenia § 30 ods. 1 Zákona o správe daní a poplatkov, v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím.

Z rozhodnutia daňového orgánu daňový subjekt zistí, aké právo mu bolo priznané. V predmetnom konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca podal dodatočné daňové priznanie za zdaňovacie obdobie január až júl 1999 dňa 20. 03. 2001. V tomto podaní zároveň žiadal vrátenie preplatku na dani. Týmto aktom sťažovateľa začalo daňové konanie, ktoré ako to vyplýva zo skutočností uvedených v čl. I: tejto sťažnosti, nebolo doposiaľ skončené.

Ako už bolo uvedené, v daňovom konaní (v konaní o vrátenie preplatku) nemožno okrem zákonom výslovne stanovených prípadov priznávať práva konkludentne, ale len rozhodnutím. Pokiaľ sa sťažovateľ tohto rozhodnutia domáhal, využíval pri tom prostriedky právnej ochrany, ktoré mu právny poriadok, konkrétne Zákon o správe daní a poplatkov, priznáva.

Tým, že mu súd prvého stupňa a ani odvolací súd túto ochranu neposkytli, dopustili sa sami porušenia práva sťažovateľa zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého sa sťažovateľ domáhal spôsobom upraveným v druhej časti piatej hlavy O. s. p.»

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa, JUDr. Ing. K. M.

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- a domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 16/2009 zo dňa 20. 10. 2010 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 16/2009 zo dňa 20. 10. 2010 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Sťažovateľ k sťažnosti pripojil písomnosti, z obsahu ktorých (vzhľadom na predmet sporu v konaní pred všeobecnými súdmi a na nadväznosť odôvodnení ich rozhodnutí, ako aj posúdenie dôvodnosti tvrdení sťažovateľa uvedených v sťažnosti) považuje ústavný súd za relevantné uviesť toto:

Sťažovateľ 6. marca 2007 požiadal Daňový úrad K. o vydanie rozhodnutí o priznaní práva (vrátení preplatku dane) v daňovom konaní začatom 20. marca 2001 - za zdaňovacie obdobie január 1999 až júl 1999.

Daňový úrad K. ako miestne príslušný správca dane prípisom z 10. apríla 2007 sťažovateľovi oznámil:

„Na základe zrušeného dodatočného platobného výmeru odvolacím orgánom DR SR pracovisko K., správca dane /Daňový úrad K./ vrátil za jednotlivé zdaňovacie obdobia január až jún 1999 vzniknutý preplatok alebo uplatnený nadmerný odpočet v plnej výške. V zmysle § 63 ods. 1, 4, zák. č. 511/92 Zb. v znení neskorších predpisov daňový preplatok je suma platby, ktorá prevyšuje splatnú daň. Ak nemožno preplatok použiť podľa odsekov 2 a 3, správca dane na žiadosť daňového subjektu tento preplatok vráti. Ak sa žiadosti o vrátenie preplatku vyhovie v plnom rozsahu, správca dane rozhodnutie nevydáva.

Pri vrátení preplatku vo výške 112 171,- Sk za zdaňovacie obdobie júl 1999 správca dane pochybil v tom, že nevydal rozhodnutie o vrátení preplatku, ale neuprel daňovému subjektu žiadne právo a nespôsobil žiadnu škodu, pretože uznal výšku požadovaného preplatku, ktorý mu bol následne vrátený a to formou preúčtovania na nedoplatok a časť preplatku vrátením na účet daňového subjektu.

Vrátenie nadmerného odpočtu bez rozhodnutia je v súlade s § 55d ods. 5 zákona č. 289/95 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Na nadmerný odpočet uplatnený za zdaňovacie obdobie do 31. 12. 2002 sa vzťahuje § 23 zákona účinného k 31. 12. 2002. V zmysle uvedeného § 23 správca dane nemal povinnosť pri vrátení NO za zdaňovacie obdobie roku 1998 vydať rozhodnutie.

Na základe Vašej sťažnosti zo dňa 6. 5. 2005, 9. 5. 2005 a 1. 6. 2005 uvedený postup správcu dane prešetrovalo DR SR odd. petícií a sťažnosti, ktoré predmetnú námietku v sťažnosti uzatvorilo ako neopodstatnenú. Tak isto v tej istej veci ste podali sťažnosť zo dňa 15. 8. 2005 na nezákonný postup a činnosť DÚ K. pri vrátení preplatkov dane za mesiac december 1997, rok 1998 a mesiac január až júl 1999. Postup správcu dane prešetrovalo DR SR odd. vnútornej kontroly a o výsledku tiež daňový subjekt bol oboznámený.“

Podaním z 10. mája 2007 doručeným Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) sťažovateľ žiadal o vydanie rozhodnutia v rámci opatrení proti nečinnosti.

Daňové riaditeľstvo prípisom zo 7. júna 2007 podpísaným vedúcim oddelenia daňového konania K. JUDr. O. V. oznámilo sťažovateľovi:

„Dňa 17. 05. 2007 nám bol doručený Váš list zo dňa 10. 05. 2007, ktorým žiadate prijať opatrenia na nečinnosť správcu dane – Daňového úradu K. z dôvodu, že správca

dane nevydal rozhodnutie o priznaní práva (vrátenie preplatku) v daňovom konaní začatom dňa 20. 03. 2001 za zdaňovacie obdobie január až december 1998...

Podľa § 63 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak sa žiadosti o vrátenie preplatku vyhovie v plnom rozsahu, správca dane rozhodnutie nevydáva.

Pri vrátení nadmerného odpočtu podľa § 23 zákona č. 289/1995 Z. z. v znení platnom do 31. 12. 2002 sa rozhodnutie nevydávalo. V zmysle uvedeného správca dane nebol povinný vydať rozhodnutie o vrátení nadmerného odpočtu. Nevydanie rozhodnutia správcu dane o vrátení nadmerného odpočtu nie je možné považovať za nečinnosť správcu dane.

Daňové riaditeľstvo SR ako orgán najbližšie nadriadený správcovi dane nezistil dôvody na postup podľa § 30a ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb.“

V reakcii na citovaný prípis daňového riaditeľstva sťažovateľ vzniesol proti nemu 29. júna 2007 túto námietku:

„V nadväznosti na ust. § 50 ods. 1, 2, 3 zákona č. 511/1992 Zb. podávam námietku proti nesprávnemu a nezákonnému postupu zamestnanca správcu dane DR SR, pracovisko K., JUDr. O. V., ktorý pri vybavovaní podania v začatom daňovom konaní o nečinnosti správcu dane postupoval nesprávne, v rozpore so zákonom a skutkovým stavom, o čom svedčí písomná odpoveď č. j. I/223/7747/45347/2007, zo dňa 7. 6. 2007...“

Daňové riaditeľstvo po doplnení podania sťažovateľom 27. júla 2007 rozhodnutím č. k. I/223/7747-67257/2007/991545-r z 31. augusta 2007 rozhodlo tak, že *„podľa § 50 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov námietke daňového subjektu Ing. Mgr. K. M., M... zo dňa 3. 7. 2007, doplnenej dňa 30. 7. 2007 proti postupu zamestnanca správcu dane JUDr. O. V. v daňovom konaní nevyhovuje“*.

Daňové riaditeľstvo svoje rozhodnutie odôvodnilo takto:

„Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov daňový subjekt môže podať námietku v prípadoch ustanovených týmto zákonom a proti postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní. Námietka patrí medzi riadne opravné prostriedky. Ako riadny opravný prostriedok slúži na preskúmanie postupu zamestnanca

správca dane v daňovom konaní a na dosiahnutie nápravy v prípade, že orgán príslušný na rozhodovanie o námietke posúdi dôvody uvedené v námietke ako opodstatnené.

V zmysle citovanej právnej úpravy možno podať námietku proti postupu zamestnanca správca dane len v daňovom konaní. Na základe podanej žiadosti daňového subjektu na vydanie rozhodnutia o priznaní práva /vrátení preplatku dane/ za zdaňovacie obdobie január až júl 1999 nezačalo daňové konanie, pretože daňové preplatky, resp. nadmerný odpočet ako to vyplývalo z podaných dodatočných daňových priznaní k dani z pridanej hodnoty bol daňovému subjektu vrátený a o tejto skutočnosti nebol správca dane povinný vydať rozhodnutie.

Podanie daňového subjektu zo dňa 10. 5. 2007 doručené Daňovému riaditeľstvu SR dňa 17. 5. 2007, ktorým žiada prijať opatrenia proti nečinnosti, nemá účinky začatia daňového konania. Účinky začatia konania má len kvalifikovaný podnet, ktorý zákon o správe daní presne reguluje. K tomu, aby určitý súhrn procesných postupov a úkonov vytváral daňové konanie, musí byť splnená podmienka rozhodovania o práve a povinnosti daňového subjektu a následne vydanie rozhodnutia vo veci, ktoré zákon pomenúva. Opatrenia proti nečinnosti upravené v ustanovení § 30a zákona č. 511/1992 Zb. predstavujú osobitný procesný inštitút, ktorý je ponímaný ako opatrenie sankčného charakteru vo vzťahu k orgánu, ktorý bol v konaní pasívny.

Keďže daňové konanie nezačalo, nie je možné podať námietku proti postupu zamestnanca správca dane podľa § 50 zákona č. 511/1992 Zb.

Z vyššie uvedených dôvodov považuje Daňové riaditeľstvo SR podanú námietku proti postupu zamestnanca správca dane JUDr. O. V. za bezpredmetnú.“

Sťažovateľ sa „Žalobou na začatie konania na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky sp. zn. I/223/7747-67257/2007/991545-r zo dňa 31. 8. 2007“ podanou krajskému súdu 28. novembra 2007 domáhal jeho zrušenia a žiadal vrátiť predmetnú vec daňovému orgánu na nové konanie a rozhodnutie.

V odôvodnení žaloby sťažovateľ okrem iného uviedol:

„Nesprávnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného žalobca vidí v tom, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu je nepostačujúce pre posúdenie veci, zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisu [§ 250j písm. a), c), b) O. s. p.], v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia [§ 250j písm. e) O. s. p.] a rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov [§ 250j ods. 2 písm. d) O. s. p.]“

Ďalej sťažovateľ v odôvodnení žaloby po citovaní § 50 ods. 1 a 3 zákona o správe daní a poplatkov a odvolaní sa na čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ústavy s poukazom na § 15 ods. 13, § 63 ods. 4 a § 30 ods. 1 zákona o správe daní a poplatkov (v časovo aktuálnom znení) uviedol:

„Z citovaných ustanovení zákonných predpisov a z uvedených skutkových okolností vyplýva, že odo dňa 20. 3. 2001, kedy žalobca podal dodatočné daňové priznania a zároveň žiadosť o vrátenie preplatku dane, správca dane nevydal rozhodnutie napriek tomu, že z citovaných zákonných ustanovení mu táto povinnosť vyplývala. Žalobca preto, ako to vyplýva z vyššie uvedených okolností, vzniesol námietku proti postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní.

Žalovaný rozhodol napadnutým rozhodnutím podľa ustanovenia § 50 ods. 3 Zákona č. 511/1992 Zb. Táto skutočnosť vyplýva z výroku predmetného rozhodnutia...

Takýto postup správcu dane je v rozpore s ustanovením § 30 ods. 1 Zákona č. 511/1992 Zb., podľa ktorého, v daňovom konaní možno ukladať daňovú povinnosť alebo priznávať práva len rozhodnutím.

Vzhľadom na vyššie uvedené správca dane, jeho zamestnanec postupoval nezákonným spôsobom, ak v predmetnej veci nevydal rozhodnutie a rovnakou vadou trpí aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ktorým námietke žalobcu proti postupu zamestnanca správcu dane nevyhovelo.“

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 S/140/2007-79 z 8. októbra 2009 rozhodol tak, že žalobu sťažovateľa podanú 28. novembra 2007 zamietol. Podstatou odôvodnenia bol tento právny záver (názor) krajského súdu:

„Súd v konaní podľa § 247 a nasl. O. s. p. preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, oboznámil sa s administratívnym spisom a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 250f ods. 2 O. s. p. dňa 8. 10. 2009 rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil.

Konanie na súde začaté na základe žaloby žalobcu krajský súd uznesením zo dňa 21. 2. 2008 č. k. 6S/140/2007-48 prerušil do vybavenia mimoriadneho opravného prostriedku, pretože z administratívneho spisu žalovaného zistil, že žalobca pred podaním žaloby podal dňa 19. 10. 2007 návrh na povolenie obnovy konania č. I/223/7747-67257/2007/991545-r. V konaní pokračoval po zistení, že konanie o návrhu na povolenie obnovy konania bolo v správnom konaní právoplatne skončené.

Predmetom súdneho preskúmania je rozhodnutie žalovaného z 31. 8. 2007 č. I/223/7747-67257/2007/991545-r, ktorým žalovaný podľa § 50 ods. 3 zákona nevyhovел námietke žalobcu zo dňa 3. 7. 2007 doplnenej dňa 30. 7. 2007 proti postupu zamestnanca správcu dane JUDr. O. V. v daňovom konaní.

V administratívnom spise sa nachádza žiadosť žalobcu zo 6. 3. 2007 adresovaná Daňovému úradu K. o vydanie rozhodnutí o priznanie práva (vrátení preplatku dane) v daňovom konaní začatom dňa 20. 3. 2001 za zdaňovacie obdobie január - júl 1999. Na túto žiadosť miestne príslušný správca dane odpovedal oznámením z 10. 4. 2007, že správca dane (Daňový úrad K.) vrátil za jednotlivé zdaňovacie obdobie január - jún 1999 vzniknutý preplatok alebo uplatnený nadmerný odpočet v plnej výške na základe zrušeného dodatočného platobného výmeru odvolacím orgánom.

Žalobca listom z 10. 5. 2007 označeným ako nečinnosť správcu dane - žiadosť o vydanie rozhodnutia v rámci opatrení proti nečinnosti podľa ustanovenia § 30a ods. 5 zákona adresovanom Daňovému riaditeľstvu SR, žiadal aby najbližšie nadriadený orgán správcovi dane vykonal nápravu, a to buď prikázal, ale rozhodnutím správcovi dane rozhodnúť v začatom konaní, alebo aby sám vo veci rozhodol. Zamestnanec žalovaného, vedúci oddelenia daňového konania pracovisko K. na túto žiadosť odpovedal listom zo 7. 6. 2007 č. I/223/7747/45347/2007 tak, že Daňový úrad K. žalobcovi na základe ich zrušeného

dodatočného platobného výmeru odvolacím orgánom, ktorým bol vyrubení rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január - december 1998 vrátil vzniknutý preplatok alebo uplatnený nadmerný odpočet na dani z pridanej hodnoty tak, ako to vyplývalo z podaných dodatočných daňových priznaní, k uvedeným zdaňovacím obdobiam. Pretože ak sa o žiadosti o vrátenie preplatku vyhovie v plnom rozsahu, správca dane rozhodnutie nevydáva a rovnako nebola povinnosť vydať rozhodnutie ani pri vrátení nadmerného odpočtu. Nie je možné nevydanie rozhodnutia správcu dane o vrátení odpočtu považovať za nečinnosť správcu dane. Neboli preto zistené dôvody na postup podľa § 30a ods. 5 zákona. Proti tomuto postupu podal žalobca námietku z 29. 6. 2007 doplnenú dňa 27. 7. 2007, o ktorej bolo rozhodnuté žalobou napadnutým rozhodnutím.

Podľa § 50 ods. 1 zákona daňový subjekt môže podať námietku v prípadoch ustanovených týmto zákonom a proti postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní.

Podľa § 1a písm. d) zákona na účely tohto zákona sa rozumie daňovým konaním konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov.

Podľa § 30a ods. 5 zákona ak správca dane príslušný na rozhodnutie v daňovom konaní je v tomto konaní nečinný a nerozhodne ani v lehotách ustanovených v odseku 1 a 3 a nápravu nemožno dosiahnuť inak a povaha veci to nevylučuje, je príslušný vo veci rozhodnúť orgán najbližšie nadriadený správcovi dane.

Medzi účastníkmi je nesporné, že nadmerný odpočet a preplatky boli správcom dane žalobcovi vrátené po zrušení dodatočných platobných výmerov odvolacím orgánom, a to v takom rozsahu ako to žalobca žiadal v dodatočných daňových priznaniach. Daňové konanie bolo skončené vrátením preplatkov daní. Rovnako ako žalovaný, aj súd je toho názoru, že podanie žiadosti o vydanie rozhodnutia o priznaní práva v tomto štádiu nebolo spôsobilé začať daňové konanie, pretože by nešlo o rozhodovanie o právach a povinnostiach žalobcu. Žalobca preto nemohol podať námietku proti postupu zamestnanca správcu dane, ktorý mu písomne oznámil, že o vrátení preplatku, resp. nadmerného odpočtu sa písomné rozhodnutie nevydáva, pretože daňové konanie sa neuskutočňovalo, a preto podanie námietky nebolo podľa § 50 ods. 1 zákona možné. Z uvedených dôvodov žalovaný nepochybil, keď napadnutým rozhodnutím žalobcovej námietke proti postupu zamestnanca správcu dane, nevyhovel.

Z uvedených dôvodov súd žalobu podľa § 250j ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.“

Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie z 25. novembra 2009, ktorého nosnou argumentáciou boli najmä tieto jeho tvrdenia:

„Rozhodnutie súdu I. stupňa považujem za nesprávne z dôvodov uvedených

- v ustanovení § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. – rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

- v ustanovení § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. – súd I. stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.“

Ďalej sťažovateľ použil totožnú argumentáciu ako v odôvodnení svojej sťažnosti podanej ústavnému súdu.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 16/2009 z 20. októbra 2010 tak, že potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 6 S/140/2007-79 z 8. októbra 2009.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným

postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho označeného základného práva napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov.

V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 16/2009 z 20. októbra 2010 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy a dohovoru.

Predmetom sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktoré sťažovateľ vidí v dvoch rovinách. Jednou je porušenie dvojinstančnosti súdneho konania, ku ktorému malo dôjsť tým, že najvyšší súd sa síce formálne stotožnil so závermi prvostupňového súdu, ale na základe iných skutkových a právnych dôvodov v porovnaní s dôvodmi uvedenými v prvostupňovom rozhodnutí.

Ústavný súd už vo svojej judikatúre viackrát zaradil požiadavku dvojinstančnosti konania medzi ústavno-procesné zásady (II. ÚS 195/06, III. ÚS 239/08), z čoho vyplýva aj to, že ak v podmienkach konkrétneho súdneho konania porušenie tejto zásady ústavný súd zistí, potom je založená jeho právomoc vysloviť porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z okolností prerokúvanej sťažnosti ústavný súd zistil, že v sťažovateľovej veci vo fáze konania pred odvolacím súdom už neprebiehala žiadne dokazovanie ďalším objasňovaním skutočností, ktoré tvorili skutkový základ prvostupňového rozhodnutia krajského súdu (aj preto bolo o odvolaní rozhodnuté bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP), preto najvyšší súd ako súd odvolací nemohol zabrániť sťažovateľovi

vyjadrovať sa k prípadným „iným“ skutkovým zisteniam, na ktorých podľa sťažovateľa založil svoje rozhodnutie.

Vo vzťahu k odlišným právnym záverom, z ktorých podľa sťažovateľa najvyšší súd pri rozhodovaní o podanom odvolaní vychádzal, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej zdôraznil potrebu rozlišovania procesného postavenia účastníka konania pri objasňovaní a zisťovaní skutkového stavu veci na jednej strane a procesnými možnosťami účastníka konania ovplyvňovať právne hodnotenie zisteného skutkového stavu konajúcim súdom na strane druhej. Kým procesná stránka účastníctva pri dokazovaní je takmer výlučne vyčerpaná procesnými právami účastníka konania smerujúcimi k objasneniu skutkovej stránky prejednávanej kauzy, právne hodnotenie skutkového stavu je úlohou konajúceho súdu, čo plynie i z uplatňovania pravidla „iura novit curia“. Účastníkovi konania síce nemožno brániť vyjadrovať sa počas dokazovania k právnemu hodnoteniu prejednávaneho prípadu, Občiansky súdny poriadok však nepredpisuje konajúcemu súdu časovú ani obsahovú náplň realizácie práva účastníka vyjadriť sa k právnej stránke veci spôsobom porovnateľným s reguláciou pozície účastníka pri zisťovaní skutkového stavu veci. Procesno-právne normy výslovne dokonca neukladajú súdu povinnosť oboznámiť účastníka konania so svojím právnym hodnotením veci (m. m. III. ÚS 146/09).

Sťažovateľ mal možnosť v odvolaní podanom proti prvostupňovému rozsudku krajského súdu predniesť svoje právne názory na podstatu prerokúvanej veci a bez ohľadu na to, či túto možnosť využil, alebo nevyužil, najvyšší súd nebol povinný mu akýmkoľvek ďalším procesne relevantným spôsobom (okrem odôvodnenia svojho odvolacieho rozhodnutia) oznamovať svoje právne úvahy v predmetnom konaní. Preto samotná skutočnosť, že najvyšší súd ako súd odvolací založil potvrdenie prvostupňového rozsudku na odlišných právnych (nie skutkových) dôvodov v porovnaní s právnym odôvodnením rozsudku krajského súdu, nebola spôsobilá privodiť sťažovateľovi porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu. Ústavný súd preto vzhľadom na zjavný nedostatok relevantnej súvislosti medzi namietaným postupom najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľa zaručeným v čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zhodnotil sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Druhou rovinou, v ktorej vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je spôsob výkladu a následnej aplikácie § 50 ods. 1 a 3 a § 30 ods. 1 zákona o správe daní a poplatkov.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne, náležite odôvodnil, čo podľa neho vyplýva aj z jeho ďalej citovanej relevantnej časti:

«Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu, vrátane administratívneho spisu žalovaného zistil, že odvolanie žalobcu má podklad v nespokojnosti žalobcu so stavom, ktorý nastal dňa 19. februára 2004 po vrátení vyrubeného rozdielu na dani za zdaňovacie obdobie január - júl 1999 a bol vyvolaný oznámením Daňového úradu K. č. 695/231/30212/2007-Bač z 10. apríla 2007, ktorým správca dane oznámil žalobcovi ako daňovému subjektu, že mu nebol povinný vydať rozhodnutie o vrátení daňového preplatku za zdaňovacie obdobie január-júl 1999, podľa § 63 ods. 4 zák. č. 511/1992 Zb., ani rozhodnutie o vrátení nadmerného odpočtu podľa § 23 v nadväznosti na § 55d ods. 5 zák. č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 289/1995 Z. z.“).

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, odvolací súd zistil, že žalobca najskôr prípisom z 10. mája 2007 adresoval žalovanému správne orgánu podnet označený ako „Nečinnosť správcu dane - žiadosť o vydanie rozhodnutia v rámci opatrení proti nečinnosti podľa § 30a ods. 5 zák. č. 511/1992 Zb.“, pričom v tomto podaní žiadal žalovaného ako nadriadený orgán správcovi dane, aby zjednal nápravu vo veci vydania rozhodnutia o priznanom práve daňového subjektu (vrátení preplatku dane) v daňovom konaní začatom dňa 20. marca 2001 (podané dodatočné daňové priznanie žalobcom za uvedené zdaňovacie obdobie) tým, že prikáže správcovi dane rozhodnúť v začatom konaní alebo sám vo veci rozhodne aťrahovaním.

Žalovaný správny orgán na uvedený prípis žalobcu reagoval oznámením č. I/223/7747/45347/2007 zo 7. júna 2007, ktorým mu oznámil, že postup Daňového úradu K. pri vybavovaní jeho podania z 10. mája 2007 je v súlade so zákonom a nie sú dôvody na postup podľa § 30a ods. 5 zák. č. 511/1992 Zb.

Následne žalobca prípisom z 29. júna 2007 vzniesol námietku proti nesprávnemu a nezákonnému postupu zamestnanca správcu dane - Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracovisko K., JUDr. O. V., ktorý pri vybavovaní podania v začatom daňovom konaní o nečinnosti správcu dane postupoval nesprávne, v rozpore so zákonom a skutkovým stavom, o čom svedčí písomná odpoveď č. j. I/223/7747/45347/2007 zo 7. júna 2007.

Dôvody nesprávneho postupu menovaného pracovníka spočívali podľa žalobcu najmä v nerešpektovaní § 63 zák. č. 511/1992 Zb., v nevydaní rozhodnutia podľa § 63 ods. 7 cit. zákona, čo žalobca podrobne opísal vo svojom dodatočnom podaní z 27. júla 2007.

O uvedenej námietke žalovaný správny orgán rozhodol napadnutým rozhodnutím 31. augusta 2007, a to negatívne.

Podstatnou námietkou žalobcu bola nespokojnosť s tým, že preplatok na dani mu bol síce správcom dane vrátený, avšak bez toho, aby o tom bolo vydané rozhodnutie.

Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že predmet prieskumu v správnom súdnictve v zmysle ustanovenia § 244 O. s. p. predstavuje žalobcom napadnuté rozhodnutie správneho orgánu alebo jemu predchádzajúci postup. V posudzovanej veci žalobca smeroval svoju odvoláciu námietku k situácii, ktorá nastala po 19. februári 2004 (vrátenie preplatku) a ktorá nebola pokrytá napadnutým rozhodnutím z 31. augusta 2007. Pokiaľ žalobca nebol spokojný so situáciou, ktorá nastala po vrátení dane správcom mal zvoliť iný mechanizmus súdnej ochrany, ktorý mu správne súdnictvo za účelom splnenia záväzku vyplývajúceho z čl. 46 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky prostredníctvom piatej časti Občianskeho súdneho poriadku poskytuje. Podanie predmetnej žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. proti rozhodnutiu správcu dane o podanej námietke v zmysle § 50 zák. č. 511/1992 Zb. však takúto situáciu nemôže žalobcovi pomôcť vyriešiť.

Podľa § 50 ods. 1 zák. č. 511/1992 Zb. platného v čase podania námietky (t. j. 29. júna 2007) môže daňový subjekt uplatniť námietku v prípadoch ustanovených týmto zákonom a proti, postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní.

Podľa § 50 ods. 2 zák. č. 511/1992 Zb. v horeuvedenom znení námietku musí podať daňový subjekt písomne alebo ústne do zápisnice do ôsmich dní odo dňa, keď sa o namietaných skutočnostiach dozvedel. Podaná námietka nemá odkladný účinok, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 50 ods. 3 zák. č. 511/1992 Zb. v horeuvedenom znení správca dane posúdi námietky, rozhodne o nich a toto rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Ak námietka smeruje proti postupu vedúceho zamestnanca správcu dane, ktorý nemá nadriadeného vedúceho zamestnanca, rozhodne o námietke orgán najbližšie nadriadený správcovi dane. Proti rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

Na základe uvedeného odvolací súd musí konštatovať, že námietka v daňovom konaní plní predovšetkým funkciu osobitnej sťažnosti, v tomto prípade špeciálne zameranej na vyjadrenie nespokojnosti s postupom konkrétne označeného zamestnanca správcu dane, tzn.

že môže smerovať len voči takým vadám v daňovom konaní, ktoré majú priamu spojitosť so správaním tejto konkrétnej osoby a očakávaným výsledkom je alebo náprava v jej správaní nadriadeným orgánom alebo výmena osoby na tomto poste. Typickým príkladom môže byť otázka dôstojnosti alebo odbornosti vedenia daňového konania takouto osobou. Uvedený charakter a poslanie námietky potvrdzuje ustanovenie § 50 ods. 3 zák. č. 511/1992 Zb., odnímajúce osobe podávajúcej námietku právo na odvolanie. Na nespokojnosť s tým, že takýto zamestnanec správcu dane nevydal rozhodnutie, ktoré žalobca ako daňový subjekt od správcu dane požadoval, sa však toto ustanovenie nemôže využiť, lebo nevydanie rozhodnutia nie je spojené s činnosťou konkrétneho zamestnanca, ale je v pôsobnosti správcu dane ako takého.

Senát odvolacieho súdu v plnom rozsahu prisvedčil žalovanému v tom, že námietku možno podať len v prípadoch ustanovených zákonom o správe daní a proti postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní. Keďže nadmerný odpočet, resp. preplatok dane, ktoré boli predmetom podania žalobcu o prijatie opatrení proti nečinnosti, boli žalobcovi vrátené a žiadne konanie už neprebiehalo, žiadosť o vydanie rozhodnutia v rámci opatrení proti nečinnosti nemala spôsobilosť začať daňové konanie. Žalovaný, preto aj podľa názoru odvolacieho súdu, nemohol uvedenú námietku žalobcu proti postupu zamestnanca správcu dane v daňovom konaní akceptovať a námietke vyhovieť.

Ohľadne ďalších námietok odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že predmet súdneho prieskumu v správnom súdnictve je vymedzený výrokom napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na túto skutočnosť ďalšie námietky vznesené žalobcom v rámci odvolania nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. stotožnil.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal.»

Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľa (uvedenými v jeho odvolaní z 25. novembra 2009) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia.

Ústavný súd na záver poznamenáva, že dôvody rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžf 16/2009 z 20. októbra 2010 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce

zo skutkových okolností daného prípadu a relevantných procesných noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, pričom najvyšší súd dospel k rozhodnutiu na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. augusta 2012